

...

Fővárosi Ítéltábla

mint másodfokú bíróság

2.Mf.31.244/2024/4.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a jogtanácsos neve kamarai jogtanácsos által képviselt **Felperes1** (Cím2) felperesnek – a személyesen eljáró **Alperes1** (Cím1 alperes ellen munkaviszony jogellenes megszüntetésének a jogkövetkezményei, sérelemdíj és tanulmányi szerződésből eredő követelés tárgyában indult perében a Fővárosi Törvényszék 1.M.70.511/2024/6. számú ítélete ellen az alperes által 8. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 10.000 (tízezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság határozata és az általa megállapított tényállás

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2024. szeptember 26-án meghozott elsőfokú ítéletével a tanulmányi szerződésre tekintettel 204.400 forint és a késedelmi kamat megfizetésére kötelezte az alperest. Kötelezte továbbá a felperes elsőfokú és másodfokú részperköltsége, illetve az elsőfokú eljárás és a fellebbezési eljárás részilletéke megfizetésére.

[2] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az alperes 2018. augusztus 9-től állt határozatlan idejű munkaviszonyban az alperessel referens munkakörben. A felek 2019. március 25. napján tanulmányi szerződést kötöttek, amelyben az alperes vállalta, hogy az Intézmény1 Jogi Szakvizsga előkészítő képzésén részt vesz, majd az Igazságügyi Minisztérium által szervezett jogi szakvizsgát leteszi. Az elsőfokú bíróság részletesen ismertette a tanulmányi szerződés rendelkezéseit, a munkáltató által a tanulmányi szerződéssel összefüggésben vállalt tandíjfizetés, a szabadidő, továbbá tanulmányi szabadság biztosítása tekintetében. Rögzítette, hogy a felek a tanulmányi szerződés 7., 9. és 11. pontjában rendelkeztek arról, hogy a munkaviszonyt milyen időtartamban kell fenntani, mik a feltételei a tanulmányi szerződéstől történő elállásnak, továbbá milyen esetekben van lehetőség a kifizetett támogatás visszakövetelésére. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes a tanulmányi szerződésben meghatározott képzést teljesítette, mert 2020. június 6-án jogi szakvizsgát tett.

[3] Az elsőfokú ítéleti tényállás szerint az alperes 2021. június 18-án írásban, indokolt azonnali hatályú felmondással szüntette meg a munkaviszonyát, mely jognyilatkozatban nemcsak a munkaviszonyt, hanem a Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 229. § (7) bekezdésére hivatkozva, a tanulmányi szerződést is felmondta. A felperes a 2021. június 22-i e-mailben arról tájékoztatta az alperest, hogy az azonnali hatályú felmondását jogellenesnek tartja. A tanulmányi szerződés tekintetében elállási nyilatkozatot közölt az alperes szerződésszegésére hivatkozva és közölte, hogy 204.400 forint követelése van a tanulmányi szerződésből eredően.

[4] Az elsőfokú bíróság a tanulmányi szerződéssel összefüggő keresetet a Fővárosi ítéltábla 2.Mf.31.232/2023/16. számú részítélete alapján elrendelt megismételt eljárásban az alábbiak szerint bírálta el.

[5] A másodfokú bíróság határozatára utalva, a felperes keresetváltoztatására figyelemmel az Mt. 229. § (6) és (7) bekezdése alapján azt vizsgálta, hogy a tanulmányi szerződés melyik fél jognyilatkozata alapján, mikor szűnt meg, és az alapján terheli-e arányos visszafizetési kötelezettség az alperest.

[6] Az elsőfokú bíróság tényként állapította meg, hogy a felek közötti tanulmányi szerződést az alperes a 2021. június 18-i azonnali hatályú felmondással szüntette meg, figyelemmel az Mt. 229. § (7) bekezdésére. Az azonnali hatályú felmondás tényét a perben okirat bizonyította és a felperes sem vitatta, hogy ez a jognyilatkozat szüntette meg a tanulmányi szerződést. E körben nem volt jelentősége, hogy az alperes felmondási indokait a felperes nem találta jogszerűnek. A felperes 2021. június 22-én közölt elállási nyilatkozatának már nem volt semmilyen joghatása, mivel a felek közötti tanulmányi szerződést az alperesi jognyilatkozat ezt megelőzően megszüntette.

[7] Nem találta alkalmazhatónak a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:108. § (1) bekezdését, mert a felperes a perben nem hivatkozott a tanulmányi szerződés érvénytelenségére. Ezen kívül az azonnali hatályú felmondás egy egyoldalú jognyilatkozat és nem szerződéses ügylet, ezért a szerződések érvénytelenségéhez kapcsolódó bírói gyakorlat sem volt irányadó. Ebből következően a felperes alaptalanul hivatkozott arra is, hogy az azonnali hatályú felmondás jogellenességének a jogkövetkezményeként a tanulmányi szerződés nem szűnt meg, ezért lehetősége volt azt elállással megszüntetni.

[8] Azt is figyelembe vette, hogy a Fővárosi Ítéltábla jogerős részítélete szerint az alperes jogellenesen szüntette meg azonnali hatályú felmondással a munkaviszonyát. Ebből következően a felperes nem sértette meg az alperes személyiségi jogait, ezért az alperes ez alapján nem hivatkozhatott a körülményei lényeges megváltozására és ennek következtében a tanulmányi szerződés felmondását megalapozó okokra. A jogerős részítélethől tehát az következett, hogy az alperes személyi körülményeiben nem történt olyan lényeges változás, amely lehetetlenné tette a tanulmányi szerződésből fakadó kötelezettségei teljesítését. A felperes ezért megalapozottan igényelte az általa nyújtott támogatás időarányos visszafizetését az Mt. 229. § (7) bekezdése alapján.

[9] Az előbbi jogszabályi rendelkezés tekintetében az elsőfokú bíróság mellőzte az alperes alkotmánybírósági eljáráshoz kapcsolódó indítványát, mert jelen perben nem volt jelentősége annak, hogy jogszerű azonnali hatályú felmondás, a munkáltatónak felróható körülmények esetén terheli-e visszafizetési kötelezettség a munkavállalót a tanulmányi szerződésre tekintettel. Jelen perben ugyanis az alperes nem bizonyította a körülményei lényeges változását.

[10] Az elsőfokú bíróság a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 183. § (1) bekezdése alapján kifejtette, hogy az alperes megismételt eljárásban olyan új hivatkozásokat is előadott, amelyekre az alapeljárásban nem hivatkozott. Ezzel túlterjeszkedett a megismételt eljárás másodfokú bíróság által meghatározott keretein. Az alperesnek az alapeljárás keretei között volt lehetősége vitatni a felperes keresetét és előterjeszteni a perfelvételi nyilatkozatait. A perfelvétel lezárását követően további ilyen nyilatkozat előterjesztésére nem volt lehetősége. A másodfokú bíróság pedig egyértelműen meghatározta a megismételt eljárás kereteit és rendelkezett arról, hogy a felperesi jog- és tényállítás keretei között kell elbírálni a jogvitát. Ennek során abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy a tanulmányi szerződés a felperes elállása vagy az alperes felmondó nyilatkozata alapján szűnt meg. Mindezek alapján nem volt lehetőség arra, hogy az alperes ezen kereteken túl egészítse ki a perfelvételi nyilatkozatait és a tanulmányi szerződéssel kapcsolatban olyan körülményekre hivatkozzon, amelyeket az alapeljárásban nem adott elő.

[11] A Pp. 3. §, továbbá 4. § (1), (2) bekezdésére hivatkozva alaptalannak találta a perfelvételi tárgyalás elhalasztására, illetőleg a további határidő biztosítására irányuló alperesi kérelmet is. Megállapította, hogy az alperes részére 2024. június 30-án kézbesítették a másodfokú bíróság részítéletét, továbbá a 2024. június 25-én kelt felperesi perfelvételi

nyilatkozatot. Ezért a 2024. szeptember 26-i perfelvételi tárgyalást megelőzően az alperesnek megfelelő idő állt rendelkezésére a felkészüléshez, figyelemmel arra is, hogy a felperes egyéb nyilatkozatot nem tett az megismételt elsőfokú eljárás során.

[12] A felülvizsgálati kérelem előterjesztésével kapcsolatos elképzelések nem akadályozták az alperest abban, hogy a tanulmányi szerződéssel kapcsolatos tárgyalásra felkészüljön. A tanulmányi szerződést érintően egyébként a másodfokú bíróság hatályon kívül helyező döntést hozott, ami ellen felülvizsgálati kérelem nem terjeszthető elő. Alaptalanul hivatkozott az alperes arra is, hogy a bíróságnak sem állt megfelelő idő rendelkezésre a tárgyalásra való felkészüléshez. Nem találta relevánsnak továbbá, hogy az alperesnek számos más teendője volt, ami nehezítette a felkészülését. A kitűzött tárgyalás elhalasztása az eljárás elhúzódását eredményezte volna. Önhibán kívüli akadályoztatásra az alperes nem is hivatkozott. Mindezekre tekintettel a perfelvételi tárgyalás elhalasztásának a törvényi feltételei nem álltak fenn a Pp. 192. § (1) bekezdésére is figyelemmel.

[13] Az elsőfokú bíróság érdemben is értékelte az alperes megismételt eljárásban előterjesztett nyilatkozatait. Az elévülés kapcsán kifejtette, hogy a felperes a tanulmányi szerződést is érintő keresetét 2022. április 25-én terjesztette elő. Az azonnali hatályú felmondásra, illetve a tanulmányi szerződés megszüntetésére 2021. június 18-án került sor, tehát ehhez képest az Mt. 286. § (1) bekezdésében meghatározott hároméves elévülési idő nem telt el. A kereset beadását követően a felperes folyamatosan érvényesítette az ezzel összefüggő igényt az alperessel szemben. Az Mt. 229. § (7) bekezdését érintő keresetváltoztatás nem minősült új keresetnek, figyelemmel a Pp. 7. § (1) bekezdés 12. a) pontjára, mivel a másodfokú bíróság iránymutatása alapján került sor a kereset alapjául szolgáló jogállítás pontosítására.

[14] Az elsőfokú bíróság a tanulmányi szerződés semmisségével kapcsolatos, a megismételt eljárásban előadott érvelést is alaptalannak találta. Az Mt. 229. § (1) bekezdése helyes értelmezése szerint a felmondási korlátozásnak, vagyis a munkaviszony fenntartása időtartamának, a tanulmányok alatt nyújtott támogatással arányban kell állnia. A perbeli tanulmányi szerződés alapján az alperes azt vállalta, hogy 2019. február 20. és 2020. december 31. napja között tanulmányokat folytat és megszerzi a képesítést. Erre az 1 év 10 hónapos időszakra a felperes részéről támogatásban részesült. Ennek ellentételezéseként vállalta, hogy a képesítés megszerzésétől számított 1 év 6 hónapos időtartamra fenntartja a felperessel a munkaviszonyát. A felmondási korlátozás 4 hónappal rövidebb volt, mint a felperes által nyújtott támogatás időszaka. Ezért az alperes szerződéses kötelezettségei nem minősültek aránytalannak.

[15] Az elsőfokú bíróság azt is értékelése körébe vonta, hogy a felperes nemcsak a költségek megtérítését vállalta a tandíjra, vizsgadíjra kiterjedően, hanem szabadidő és a vizsgákra tanulmányi szabadság biztosítását, a távolléti időszakra pedig személyi alapbér és rendszeres bérpótlékok megfizetését. Mindezek alapján azt lehetett megállapítani, hogy az alperes által meghatározott okból nem minősült érvénytelennek a tanulmányi szerződés, függetlenül attól, hogy állítása szerint nem kapott többmillió forint támogatást.

[16] Az érvénytelenség a szerződés megkötéséhez kapcsolódó jogintézmény, vagyis a szerződéskötés során felmerülő hiba. Ezért az érvénytelenségi okok fennállását a szerződés keletkezése, megkötése időpontjára nézve kell vizsgálni, az utóbb nem következhet be. Ezért az elsőfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy a felperes ténylegesen milyen értékű támogatást nyújtott az alperesnek. Az arányosságot, tehát a felek megállapodása alapján, vagyis a tanulmányi szerződésben vállalt kötelezettségek tartalma szerint lehetett értékelni.

[17] Az elsőfokú bíróság nem találta alkalmazhatónak az alperes hivatkozása alapján a Fővárosi Ítéltábla 1.Mf.31.104/2023/5. számú határozatát, mert az adott ügyben az aránytalanságot nem az érvénytelenség keretében vizsgálta a bíróság. Ezzel szemben az érvénytelenséghez kapcsolódó arányosság tekintetében annak van jelentősége, hogy a nyújtott támogatás és a vele szembeállított szolgáltatás, vagyis a munkaviszony fenntartásának időtartama hogyan viszonyulnak egymáshoz, arányosak-e egymással. Az elsőfokú bíróság a perbeli tanulmányi szerződésből arra a következtetésre jutott, hogy a felperes széles körben nyújtott támogatást az alperesnek. A tanulmányok 1 év 10 hónapos időtartama alatt annak költségeit megtérítette, fizetett távollétekkel támogatta, melyre tekintettel az 1 év 6 hónapos felmondási korlátozás nem minősült aránytalannak.

[18] Az elsőfokú bíróság a 2019. december 6-i munkahelyi baleset, továbbá a felperesi munkáltató diesel csaláshoz kapcsolódó beszédkultúrája, illetve munkáltatói magatartása alapján nem találta fennállónak az Mt. 229. § (5) bekezdésében meghatározott feltételeket.

[19] Kifejtette, hogy a munkavállaló abban az esetben mentesül a tanulmányi szerződésből folyó kötelezettsége alól, ha a munkáltató kifejezetten a tanulmányi szerződésből, mint önálló kötelemből fakadó lényeges szerződésszegést követ el, például azzal, hogy nem biztosítja a képzésen való részvételhez szükséges szabadnapokat, nem a vállalt munkakörben foglalkoztatja a képzést követően a munkavállalót, vagy nem nyújtja a szerződés szerinti támogatást. Mindezzel a munkavállaló tanulmányainak a folytatását jelentősen elnehezíti vagy lehetetlenné teszi. Az alperes által hivatkozott előbbi körülmények azonban semmilyen összefüggésben nem álltak a tanulmányi szerződéssel. Az alperes nem hivatkozott arra, hogy a felperes a tanulmányi szerződéssel összefüggő kötelezettségeit elmulasztotta volna. Mindezek alapján a mentesüléssel kapcsolatos szabályok alkalmazásának nem volt helye.

[20] Az elsőfokú bíróság az Mt. 229. § (7) bekezdése alapján, azösszepszerűség vitatása hiányában a keresettel egyező összegben rendelkezett az alperes marasztalásáról.

Az alperes fellebbezése

[21] Az alperes elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a keresetet elutasító döntés meghozatalát kérte annak megállapításával, hogy a tanulmányi szerződést nem szegte meg és abból eredően nem tartozik megtérítési kötelezettséggel a felperes irányában. Másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra, és új határozat hozatalára történő utasítását kérte.

[22] A perköltség és az eljárási illeték tekintetében is vitatta az elsőfokú bíróság döntését. E körben szintén elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a fizetésre kötelezésre mellőzését kérte. Másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésével az elsőfokú bíróság új eljárásra, és új határozat hozatalára történő utasítását. Az alperes perköltségigényt is érvényesített a felperessel szemben.

[23] A fellebbezése indokolásában részletesen kitért a felek közötti tanulmányi szerződés 7., 9. 11. és 12. pontjaira azzal, hogy a 13. pontban azt is rögzítették, a tanulmányi szerződésre a Munka Törvénykönyve irányadó.

[24] Előadta, hogy a Fővárosi Ítéltábla a 2.Mf.31.232/2023/16. sorszámú részítéletében a Pp. 2. § (2) bekezdése és 342. § (1), (3) bekezdése alapján, a kereseten túlterjeszkedés okán találta indokoltnak a tanulmányi szerződés tárgyában az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését.

[25] Az elsőfokon eljáró tanács elnökének elfogultságára hivatkozott, amit álláspontja szerint önmagában is megalapoz az a tény, hogy az új eljárásban ugyanaz a bíró volt a tanács elnöke, mint a megelőző eljárásban. Az elfogultságot az is alátámasztotta, hogy a részítélet kézbesítésén és a perfelvételi tárgyalás kitűzésén kívül az elsőfokú bíróság semmilyen nyilatkozatra vagy perbeli cselekményre nem hívta fel az alperest. A felperes 2024. június 25-én kérte az alperes kötelezését az Mt. 229. § (7) bekezdése alapján, az elsőfokú bíróság azonban nem hívta fel az alperest arra, hogy erre nyilatkozzon és határidőt sem adott számára. Ebben az időszakban az alperes azt mérlegelte, hogy benyújt-e felülvizsgálati kérelmet a jogerős részítélettel szemben, amelynek a határideje 2024. szeptember 22-én járt le. A 2024. szeptember 26-i tárgyalási határnap előtt több mint 34 órával benyújtotta az előkészítő iratát, amely megfelelt a formai követelményeknek, abban érdemben nyilatkozott a keresetre. Az elsőfokú bíróság a perfelvételi tárgyalást a kérelem ellenére nem halasztotta el. A 2024. szeptember 26-i tárgyalásról felvett jegyzőkönyv pontatlan, nem világos abból, hogy 11:00 órakor, vagy 9:00 órakor kezdődött a tárgyalás. Ezen kívül nem minden nyilatkozat lett megfelelően rögzítve.

[26] Az elsőfokú bíróság az anyagi és az eljárási szabályokat is megsértette. Az elsőfokú ítéletben „dízelcsaláshoz mérhető speak-up culture” kifejezés teljesen értelmezhetetlen, ilyen közlése az alperesnek nem volt. Ezzel szemben a speak-up culture és a

dízelcsalás kifejezéseket alkalmazta, ezek értelmét részletesen el is magyarázta a beadványaiban. Az elsőfokú bíróság azonban erre tévesen hivatkozott, amivel megsértette a Pp. 113. § (1) bekezdését.

[27] Az elsőfokú eljárása ellentétben állt az Alaptörvény XVIII. cikk (1) bekezdésével, továbbá a B) cikk (1) bekezdése és R) cikk (2) bekezdésével is. Az egymással versengő perbeli álláspontok figyelembevétele, ütköztetése, vagyis a „hallgattassék meg a másik fél” jogelv és a „fegyverek egyenlőségének elve” lényeges és garanciális eleme a bírósági eljárásnak. Ezek betartása nem mellőzhető annak érdekében, hogy a jog alanya ne elszenvedője, hanem cselekvő résztvevője legyen a jogait, kötelezettségeit befolyásoló eljárásnak. Ezért lehetőséget kell biztosítani a fél számára, hogy véleményt formáljon, állást foglaljon. Nem lehetséges, hogy olyan kérdésben hozzon döntést a bíróság, amelyben a feleknek előzetesen nem volt módjuk nyilatkozni [31.057/2020. (V. 21.) AB határozat]. Az elsőfokú bíróság eljárása az előbbi követelményeknek nem felelt meg, az eljárás nem volt kontradiktórius, továbbá nem érvényesült a felek egyenjogúsága. Nem biztosított lehetőséget az alperesnek teljeskörűen arra, hogy a nyilatkozatait megtegye, amivel a Pp. 110. §-át is megsértette. A Kúria Pfv.II.20.532/2021/4. számú végzése szerint az elsőfokú bíróság eljárása sérti az előbbi követelményeket, ha a felperes beadványának alperes részére történő megküldése során az alperes arra nem reagálhat. Jelen perben az alperes a keresetváltoztatást tartalmazó felperesi előkészítő iratra nem reagálhatott.

[28] Az elsőfokú bíróság a Pp. 194. §-át is megsértette, mivel a perfelvétel csak egyszer és egységesen zárható le, valamennyi felet érintően. Ennek ellenére 2024. szeptember 26-án a tárgyalási jegyzőkönyvben az elsőfokú bíróság a perfelvételt lezárta, holott keresetváltoztatásra az alperes nem reagálhatott. Ezzel a Pp. 202. § (2) bekezdését is megsértette.

[29] Az alperes marasztalására nem kerülhetett volna sor, mert a felperes a megismételt eljárásban nem terjesztett elő keresetlevelet. Az elsőfokú bíróság eljárása sértette a Pp. 1. § (2) bekezdését, 2. § (2) bekezdését, 169. § (1) bekezdését. Az elsőfokú bíróság megküldte a felperes beadványát az alperesnek, de kérdésekkel, nyilatkozattételre való felhívással nem működött közre abban, hogy az alperes felismerje, perfelvételi nyilatkozatot terjeszthet elő. Az elsőfokú bíróság mulasztott és annak a következményeit az alperesre hárította. Megszegte a Pp. 3. §, 6. §, 233. § (1) bekezdése és a 237. §-a szerinti kötelezettségeit, mert elő kellett volna segítenie, hogy a jogi képviselő nélkül eljáró alperes időben felismerje, hogy perfelvételi nyilatkozatot tehet.

[30] Az elsőfokú bíróság abból a megállapításból, hogy az alperes 2019. február 20. és 2020. december 31. napja között folytatta a tanulmányait, téves következtetésekre jutott a nyújtott támogatás és az ellenszolgáltatás arányosságával kapcsolatban. A felperes nem is bizonyította, hogy milyen időszakban és milyen támogatást nyújtott. Ehhez kapcsolódóan a tényállás megállapításához a Pp. 266. §-a szerinti feltételek sem álltak fenn. A nyújtott támogatások és kikötött időtartam arányosságát az alperes kétségbe vonta az elsőfokú eljárás során. A bizonyítás tehát nem lett volna mellőzhető. Az elsőfokú bíróságnak vizsgálnia kellett

volna a felperes által nyújtott támogatás mértékét és azt, hogy azzal arányban volt-e az alperes számára kikötött 1 év 6 hónapos időtartam. Ezzel szemben – bizonyítás nélkül - a tanulmányi szerződésben a tanulmányokra előírt időtartamot tekintette tényleges tanulmányi időnek. Ezért az elsőfokú ítélet sérti a Pp. 214. § (1) bekezdését és a 276. § (1) bekezdését, továbbá okszerűtlen, iratellenes és logikátlan megállapításokat tartalmaz.

[31] Az elsőfokú bíróság az ítélet indokolásában nem jelölte meg, hogy konkrétan melyik Mt. Kommentárra hivatkozik, így a következtetései nem ellenőrizhetők. Mindez kihat a közhatalmi szervek működésébe vetett bizalomra, mint a jogállamiság egyik garanciájára.

[32] Az összecszerűséggel kapcsolatban is alaptalan az elsőfokú ítélet, mivel az alperes a 2022. augusztus 28-i beadványában, majd a 3., 18., 19. és 20. sorszámú kérelmeiben nemcsak a jogalap, hanem az összecszerűség tekintetében is vitatta a keresetet. Ezért ebben a körben sem lehetett volna mellőzni a bizonyítást. Mindez a Pp. 214. § (1) bekezdés, 265. §, 266. § és 276. § (1) bekezdése megsértését eredményezte.

[33] Az alperes fenntartotta, hogy az Mt. 229. § (6) bekezdése alapján nem köteles a tanulmányi költségek arányos visszafizetésére, mivel nem szegte meg a tanulmányi szerződést. Az Mt. 43. § (1) bekezdése alapján semmisségre is hivatkozott. Függetlenül attól, a tanulmányi szerződést a munkaszerződéssel azonos okiratba foglalták-e, érvényesül az a követelmény, hogy a tanulmányi szerződés az Mt.-hez képest nem tartalmazhat a munkavállalóra terhesebb kikötést. Ebből következően a tanulmányi szerződésben a munkaviszony azonnali hatállyal történő megszüntetéséhez kapcsolódó Mt. rendelkezésektől a felek megállapodása alapján sem lehet eltérni a munkavállaló hátrányára. Ezért semmis a perbeli tanulmányi szerződés azon pontja, amely szerint a munkavállaló azonnali hatályú felmondása esetén is köteles fizetni a munkáltató számára. Az Mt. 229. §-a és a 229/A. §-a csak a felmondás jogát korlátozza, ami nem terjed ki az azonnali hatályú felmondásra.

[34] Az Mt. szabályaiból, továbbá a munkaviszonyhoz kapcsolódó egyes megállapodások: a versenytildalmi megállapodásra és a tanulmányi szerződésre vonatkozó munkajogi szabályok értelmezéséről szóló 1/2019. (V. 20.) KMK véleményből és a bírói gyakorlatból sem következett, hogy a tanulmányi szerződés polgári jogi jogviszonynak minősül. Az alperes ebben a körben is vitatta a felperesi állításokat. Érvélese szerint a Kúria Mfv.X.10.045/2021/5. számú ítéletből az következett, hogy az Mt. 43. § (1) bekezdése irányadó a tanulmányi szerződésre is. Ezért az Mt. 229. §-ától csak a munkavállaló, vagyis az alperes javára lehetett eltérni. Ebből is az következett, hogy a perbeli tanulmányi szerződés Mt. 229. §-ától eltérő rendelkezései semmisnek minősültek az Mt. 29. § (1) bekezdésére figyelemmel. Amennyiben a munkavállaló esetlegesen jogellenes azonnali hatályú felmondással szünteti meg a munkaviszonyát, a fizetési kötelezettségét az Mt. más rendelkezései rögzítik és nem a tanulmányi szerződéshez kapcsolódó rendelkezések. A felperes által hivatkozott, a Kúria gazdasági és polgári tanácsaihoz köthető ítéleteknek sem volt jelentősége jelen jogvitában.

[35] Az alperes fenntartotta az elévüléssel kapcsolatos érvelését az Mt. 229. § (7) bekezdése körében, mert a felperes erre a jogszabályra három éven túl hivatkozott. Az eredeti keresetlevelében, amelyet 2022. március 25-én terjesztett elő, kizárólag az Mt. 229. § (1) és (6) bekezdését jelölte meg. A perben a konkrét jogszabályhely megjelölésével az érvényesített jogot is fel kell tüntetni, a bíróság a fél rendelkezési jogára tekintettel a felperes által megjelölt jogalaptól nem térhet el. A jogállítás az a kiindulási alap, ami kiszámíthatóvá teszi a pert. Ezért azt a körülményt, hogy az Mt. 229. § (6) bekezdését követően a (7) bekezdésére is alapította a keresetét, új keresetként kellett értelmezni és ez utóbbi alapján az alperest nem lehet marasztalni. Ezzel kapcsolatos álláspontját fejtette ki a Kúria az Mfv.VIII.10.155/2022/3. sorszámú végzésében, amely szerint a bíróság érdemi döntése nem terjedhet ki olyan jogra, amelyet a felperes a perben nem állított. Ezzel egyező döntéseket hozott a Kúria más tanácsa is (Pfv.III.20.626/2022/4., Gfv.III.30.409/2023/4.).

[36] A felperes első alkalommal a fellebbezési eljárásban jelezte, hogy az Mt. 229. § (7) bekezdése alapján érvényesít igényt. Azonban a Pp. 373. §-a értelmében a fellebbezési eljárásban nem lehet új keresetet előterjeszteni. Az elsőfokú ítéletből ennek ellenére az következett, hogy bármikor elő lehet állni egy új igénnyel az elévülés szabályait teljesen figyelmen kívül hagyva. Az elsőfokú bíróságnak az elévülést figyelembe kellett volna vennie, az ezzel ellentétes döntése megalapozatlan és sérti az Mt. 286. § (1) és (4) bekezdését és a Ptk. 6:23. § (1) bekezdését. Az elévülést a kereseti kérelem abban az esetben szakítja meg, ha abban szerepel az érvényesíteni kívánt jog és az annak alapjául szolgáló tények. A felperes azonban a 2021. június 18-i azonnali hatályú felmondáshoz képest csak 2024. június 25-én változtatta meg a keresetét az Mt. 229. § (7) bekezdésére kiterjedően. Az elsőfokú bíróságnak ezért az Mt. 286. § (3) bekezdése alapján az elévülést hivatalból kellett volna figyelembe vennie és a keresetet el kellett volna utasítani.

[37] A Ptk. 6:25. § (1) bekezdése, a 6:23. § (1) bekezdése, és a 6:22. § (2) bekezdése szabályait nem lehet kiterjesztően értelmezni. A keresetlevél előterjesztése csak akkor alkalmas az elévülés megszakadása kiváltása, ha az eljárás ténylegesen megindul és abban a bíróság érdemi döntést hoz. A felperes azonban a mai napig nem nyújtott be olyan keresetlevelet, amelyben az Mt. 229. § (7) bekezdése szerint kéri az alperes marasztalását. A 2024. június 25-i előkészítő irat alapján sem lehet más következtetésre jutni. Keresetében 2021. június 19-től kérte a késedelmi kamatot, ezzel valójában elismerte, hogy nem az ő elállási nyilatkozata, hanem az alperes azonnali hatályú felmondása szüntette meg a tanulmányi szerződést. Ez is igazolja az elévülést.

[38] Az alperes vitatta az elsőfokú bíróság döntését az arányosság kérdésében is. A felperes ugyanis a tanulmányi szerződésben nyújtott támogatás mértékéhez képest aránytalanul hosszú időre kötelezte a munkaviszony fenntartására. Ezzel összefüggésben hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla 1.Mf.31.104/2023/5. számú, továbbá a 2.Mf.31.214/2023/10. számú határozataira. Jelen perben a felperes nem bizonyította, hogy mikor, milyen összegű támogatást nyújtott, ezért arra sem lehetett következtetni, hogy mindezzel arányban állt az 1 év 6 hónapos időtartam. Az elsőfokú bíróság tévesen a tanulmányok folytatására előírt

maximális időtartamot vette figyelembe, holott az Mt. 229. § (1) bekezdése szerint nem a tanulmányok idejét, hanem a ténylegesen nyújtott támogatások pénzügyi értékét kell összevetni a kikötött időtartammal. Azt is figyelembe kellett venni, hogy az alperes nem 1 év 10 hónapra kapott támogatást. Az elsőfokú bíróság ítélete ezért sértette az Mt. 229. § (1) bekezdését.

[39] Az alperes az Mt. 229. § (5) bekezdésére is hivatkozott, mivel a felperes lényeges szerződésszegése folytán mentesült a tanulmányi szerződésből fakadó kötelezettségei alól. A mentesülését megalapozta, hogy az egészséget nem veszélyeztető biztonságos munkavégzéshez kapcsolódó kötelezettségeit a felperes megsértette a 2019. december 6-i munkahelyi balesettel összefüggésben. Önmagában emiatt is mentesült a tanulmányi szerződésből folyó kötelezettségei alól. Ezen kívül az azonnali hatályú felmondáskor vált számára világossá, a dízelcsalás feltárásával kapcsolatban, hogy valójában nem létezett „speak-up culture” a felperesi munkáltatónál. Erre a következtetésre jutott az alperes a cégjegyzésre jogosult vezetők kommunikációja és az alapján, hogy az esetleges szabálytalanságok korrigálására nincs lehetősége. Az amerikai dízelcsalás 100 milliárdokban mérhető károkat okozott a felperesi vállalatcsoportnak, továbbá jelentős a nitrogén-oxidokkal kapcsolatos közegészségügyi hatása is. Amikor mindez nyilvánvalóvá vált számára, akkor döntött a jogviszonya megszüntetéséről, mivel senkitől nem várható el, hogy egy ilyen volumenű jogsértést követően fenntartsa a munkaviszonyát. Az alperesnél a dízelcsalást megvalósító vállalatcsoporthoz hasonló értékeket valló vezetők vannak, ezért a munkáltató lényeges szerződésszegése miatt mentesült a szerződésből eredő kötelezettségek alól.

[40] Az alperes a fellebbezésében az elsőfokon eljáró tanács elnöke elfogultságára a Pp. 12. § f) pontja alapján hivatkozott, és kérte a per tárgyalásából történő kizárását a Pp. 15. § (1) bekezdése alapján. Indokolásul előadta, hogy az elsőfokú tanács elnöke az anyagi és eljárási szabályokat megsértette és megalapozatlan döntést hozott, ami aláássa a bíróságba vetett bizalmat. Ezen kívül nem várható tőle az ügy tárgyilagos megítélése. Azt is kérte, a másodfokú bíróság intézkedjen arról, hogy az elsőfokon eljáró tanács elnöke az alperes más peres ügyeiben se járhasson el. Az elfogultságot alátámasztotta, hogy a bíróság az 1.M.70.277/2022/41. számú ítéletben annak ellenére alkalmazta a vádaskodás kifejezést, hogy erre a felek nem hivatkoztak. A 2024. szeptember 26-i tárgyalási jegyzőkönyv is a tanács elnöke elfogultságát támasztotta alá.

A felperes fellebbezési ellenkérelme

[41] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben való marasztalását kérte a bírósági eljárásban megállapítható, ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján.

[42] Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság az ítéltábla részítéletében megjelölt keretek között folytatta le az új eljárást, a tényállást alaposan feltárta, helyes következtetésekre jutott és megalapozott döntést hozott. A másodfokú bíróság anyagi pervezetésére tekintettel a felperesi jog- és tényállítások keretei között kellett elbírálni a jogvitát. Az elsőfokú bíróság ennek megfelelően járt el. A felperes a fellebbezési ellenkérelem részeként fenntartotta az elsőfokú eljárás során tett nyilatkozatait.

[43] Az alperes alaptalanul állította a fellebbezésében, hogy nem áll fenn visszafizetési kötelezettsége a tanulmányi szerződés alapján. Az elévülés megszakításával kapcsolatos érvelését, pedig az elsőfokú eljárásban nem terjesztette elő. Az elsőfokú bíróság az Mt. 286. § (1) bekezdését nem sértette meg. A 2022. április 25-én előterjesztett kereset a tanulmányi szerződésen alapult, tehát abból eredő követelést érvényesített az alperessel szemben. Az a körülmény, hogy később a követelést megalapozó jogszabályhelyként az Mt. 229. § (6) bekezdése mellett a (7) bekezdését is megjelölte a 2024. május 5-én kelt beadványában, a kereset pontosításának, a jogi érvelés kiegészítésének és nem új keresetnek, illetve nem keresetváltoztatásnak minősült.

[44] Az alperes alaptalanul hivatkozott a munkaviszony fenntartása és a nyújtott támogatások közötti aránytalanságra is. A tanulmányi szerződés alapján a tanulmányok folytatására, továbbá arra volt köteles, hogy a támogatás mértékével arányos időtartamban fenntartsa a munkaviszonyát. A felek ezt az időtartamot a tanulmányi szerződésben 1 év 6 hónapban jelölték meg, amely arányban állt a nyújtott támogatással. Ezzel egyező következtetésre jutott a Legfelsőbb Bíróság a II.10.357/1998. számú döntésében. Az alperes fellebbezése mindezekre tekintettel alaptalan volt, ezért az elsőfokú ítélet helybenhagyása indokolt.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[45] Az alperes fellebbezése alaptalan.

[46] Az elsőfokú bíróság a jogerős részítéletben meghatározott keretek között folytatta le az új eljárást; a tanulmányi szerződésből eredő követelés vonatkozásában a tényállást helyesen állapította meg és helytálló volt az arra alapított érdemi döntése is.

[47] A másodfokú bíróság az alperes fellebbezésében előadott indokok alapján nem látott lehetőséget az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére, illetve megváltoztatására.

[48] Az ítéltábla a 2.Mf.31.232/2023/16. számú részítéletével a megelőző eljárásban hozott elsőfokú ítéletet a tanulmányi szerződéssel összefüggésben helyezte hatályon kívül. A

Pp. 386. § (2) bekezdés d) pontja alapján utasítást adott arra vonatkozóan, hogy ebben a körben a perfelvételi szaktól, mely eljárási cselekményeket szükséges megtenni. Ezért az új eljárásban a perfelvételt a másodfokú bíróság utasítása szerinti körben kellett kiegészíteni a Pp. 222. §-a szabályai szerint. A felperes ennek megfelelően a keresetét részben megváltoztatta. Az alperes pedig kizárólag ebben a vonatkozásban, vagyis az Mt. 229. § (7) bekezdése kapcsán tehetett perfelvételi nyilatkozatot, olyan kérdésben azonban nem, amelyre az alapeljárásban előterjesztett kereset, vagyis az Mt. 229. § (6) bekezdése körében már lehetősége volt. Ezért a tanulmányi szerződésben kikötött időtartam arányossága, a tanulmányi szerződés érvénytelensége és az Mt. 229. § (5) bekezdésén alapuló mentesülés körében a perfelvételi nyilatkozat kiegészítésének nem volt helye.

[49] Az előző fellebbezési eljárásban adott anyagi pervezetés alapján vált szükségessé új eljárás lefolytatása, a felperes nyilatkozatára figyelemmel. Az elsőfokú bíróság az új eljárásban nem sértette meg a Pp. 2. § (2) bekezdésében és a 342. § (1) és (3) bekezdésében meghatározott követelményeket. A jogerős részítélet alapján helyesen járt el, amikor az 1.M.70.511/2024/2. számú végzésével felhívást közölt a felperessel a jogszabályi hivatkozás pontosítása érdekében, egyúttal kitűzte a perfelvételi tárgyalást és a részítéletet kézbesítette a feleknek. A felperes ezt követően a 2024. június 25-i beadványában nem új keresetet terjesztett elő, hanem az eredeti keresetével kapcsolatosan a tény és jogállítások közötti ellentmondást oldotta fel, keresetét úgy változtatta meg, hogy azonos tényállás mellett, az addig is rendelkezésre álló bizonyítékok alapján másodlagos jogcímként az Mt. 229. § (7) bekezdését is megjelölte. Bár az elsőfokú bíróság ezt követően kétségtelenül elmulasztotta az alperes felhívását az érdemi nyilatkozata előterjesztésére, ez azonban nem volt kihatással a fellebbezésében megjelölt garanciális eljárási követelményekre, mivel az alperes a 2024. szeptember 25-i beadványában részletesen és érdemben nyilatkozott a tanulmányi szerződéssel kapcsolatban. A korábbi eljáráshoz képest új érveket, indokokat is előadott, továbbá az Mt. 229. § (7) bekezdésével kapcsolatban is kifejtette az álláspontját, mivel az elévülést éppen erre hivatkozva állította. Ezért az elsőfokú bíróság előbbi mulasztása az érdemi döntést nem befolyásolta.

[50] Az elsőfokú bíróság a perfelvételi tárgyalásra – hivatalos okból - az eredeti időpont helyett új határnapot tűzött ki, majd 2024. szeptember 26-án a tárgyalást a felek szabályszerű idézését követően tartotta meg. A tárgyalásról felvett 1.M.70.511/2024/6. sorszámú jegyzőkönyv nyilvánvaló elírásként 9,00 órát tartalmazott a tárgyalás kezdő időpontjaként, azonban az elsőfokú bíróság ezt megfelelően kijavította. A tárgyalás befejező időpontjából is nyilvánvaló, hogy a tárgyalást az idéző végzésben megjelölt időpontban 11,00 órától tartotta meg az idézettek részvételével, ezzel kapcsolatban, tehát semmilyen jogsérelem nem érte a feleket.

[51] A tárgyalás anyagát a bíróság a Pp. 159. §-160. § alapján rögzítette, a jegyzőkönyv alapján megállapítható, hogy a feleknek a tárgyaláson is lehetőségük volt nyilatkozataik előterjesztésére. A bíróság ismertette a megismételt eljárás anyagát, tehát e körben sem sérült a kontradiktórius eljárás követelménye. Az alperes egyébként a fellebbezésében a jegyzőkönyv tartalmával kapcsolatban konkrétumokat meg sem jelölt, csupán általánosságban hivatkozott annak hiányos tartalmára. A tárgyalási jegyzőkönyv alapján az is megállapítható, az elsőfokú bíróság a perfelvétel lezárásáról a Pp. 194. §-ának

megfelelően rendelkezett. A perfelvétel a másodfokú bíróság határozata alapján volt szükséges, ezért nem alapos az alperes azon fellebbezési érvelése sem, hogy a perfelvétel lezárása nem volt egységes, illetve arra nem is volt lehetőség.

[52] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú ítéletben kifejtett indokokkal abban a körben, hogy a 2024. szeptember 26-i tárgyalás elhalasztása az alperes kérelme alapján nem volt indokolt. A felperes a keresetváltoztatásra már a megelőző másodfokú eljárásban is hivatkozott az anyagi pervezetést követően. Ezt is figyelembe véve, az alperest a tanulmányi szerződést nem érintő felülvizsgálati kérelem előterjesztésének az eldöntése nem akadályozhatta abban, hogy a több mint két éve folyamatban lévő perben, a megismételt eljárást érintően legkésőbb a tárgyaláson valamennyi nyilatkozatát megtegye. Az alperesnek egyébként nem csak lehetősége volt érdemben nyilatkozni, mivel e jogát érdemben is gyakorolta a 2024. szeptember 25-én előterjesztett beadványban, illetve a tárgyaláson. A kifejtettekre tekintettel alaptalanul hivatkozott a fellebbezésében arra, hogy az elsőfokú eljárás sértette a közvetlenség és a fegyverek egyenlőségének a követelményét, továbbá nem kapott lehetőséget perfelvételi nyilatkozat előterjesztésére.

[53] A tanulmányi szerződés érdemét illetően sem volt alapos az alperes fellebbezése. Az elsőfokú bíróság helytállóan rögzítette, a jogerős részítélet alapján elsődlegesen abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy a tanulmányi szerződés mikor, melyik fél jognyilatkozata alapján szűnt meg. Ez alapján lehetett eldönteni, hogy az alperes marasztalására van-e lehetőség, illetve melyik jogszabályhely alapján. A Pp. 237. § (1) - (4) bekezdésének megfelelő anyagi pervezetést követően az elsőfokú bíróság felhívására a felperes megfelelően, ellentmondástól mentesen előterjesztette a keresetét. Arra az alperes érdemben nyilatkozott, továbbra is a kereset elutasítását kérve.

[54] Az Mt. 229. § (7) bekezdése alapján bármelyik fél szerződésszegés hiányában is felmondhatja a tanulmányi szerződést, ha a körülményeiben olyan lényeges változás következett be, ami a kötelezettség teljesítését lehetetlenné teszi.

[55] Az ítéltábla a per érdemét illetően is egyetértett az elsőfokú bíróság jogi álláspontjával. A peradatok szerint a tanulmányi szerződést az alperes szüntette meg, amikor a 2021. június 18-i azonnali hatályú felmondásban a munkaviszonya mellett a tanulmányi szerződést is felmondta. Ennek indokául a munkáltató – munkaviszony megszüntetését kiváltó – személyiségi jogsértésére hivatkozott és arra, hogy mindez a körülményeiben olyan lényeges változást idézett elő, ami a tanulmányi szerződéses kötelezettség teljesítésére is kihat. Az alperes részéről a személyiségi jogsértés a jogerős részítélet megállapítása szerint nem volt megállapítható, mindez kihatott a tanulmányi szerződés felmondásának a jogszerűségére is. Emellett azonban a KMK vélemény alapján azt is figyelembe kellett venni, amennyiben a munkavállaló azonnali hatállyal szünteti meg a tanulmányi szerződést, a munkáltató a nyújtott támogatás arányos részét visszakövetelheti. Mindezek alapján a felperes jogszerűen követelhetette vissza a tanulmányi szerződés alapján nyújtott támogatást.

[56] Az alkotmánybírósági eljárás kezdeményezésére irányuló indítvány mellőzésével is egyetértett az ítéltábla. Jelen jogvita érdemi elbírálását nem befolyásolta az azonnali hatályú felmondással kapcsolatos alperesi jogértelmezés, mert az részben azon alapult, hogy nem terhelheti visszafizetési kötelezettség a munkavállalót, amennyiben jogszerűen él az azonnali hatályú felmondás jogával és emiatt kerül megszüntetésre a tanulmányi szerződés. Az elsőfokú bíróság helyesen fejtette ki, hogy nem lehetett megállapítani, a felperes valamely felróható magatartása kihatott a tanulmányi szerződéses kötelezettségek, konkrétan a vállalt időtartam teljesítésére. Azt is helyesen fejtette ki az elsőfokú bíróság, hogy az alperes által hivatkozott egyéb körülmények (2019. december 6-án, munkavégzés során elszenvedett baleset, továbbá az amerikai diesel botrány), semmilyen összefüggésben nem álltak a konkrét tanulmányi szerződéssel, ugyanakkor ezekre a tanulmányi szerződést felmondó nyilatkozatában (azonnali hatályú felmondás) nem is hivatkozott. Az alkotmánybírósági indítvány körében az alperes arra is alaptalanul hivatkozott, hogy a jogellenes munkavállalói azonnali hatályú felmondás jogkövetkezményeit nem a tanulmányi szerződés keretében rendezi a jogszabály. A munkaviszony és a tanulmányi szerződés külön szerződéses kötelem, azok tehát erre irányuló egyértelmű külön jognyilatkozattal mondhatóak fel. Erre tekintettel az Mt. is eltérően rendelkezik a munkaviszony, illetve a tanulmányi szerződés megszüntetésének a jogkövetkezményeiről.

[57] Az alperes a megismételt eljárásban az Mt. 229. § (7) bekezdése kapcsán megváltoztathatta az ellenkérelmét, ennek részeként hivatkozhatott az elévülésre. Az elsőfokú bíróság – a fellebbezéssel ellentétben - érdemben vizsgálta az elévülés kérdését. Helyesen fejtette ki, hogy az elévülés tekintetében azt kellett vizsgálni, a tanulmányi költségek visszakövetelése érdekében az elévülési időben terjesztette-e elő a keresetét a felperes. A peradatok szerint a felperes a 2022. március 28-án benyújtott keresetlevelében egyebek mellett, a tanulmányi szerződéssel kapcsolatos igényt is érvényesített. 2024. június 24-én a jogszabályi hivatkozás kiegészítésére került sor, azonos tényállítás mellett, a tény és a jogállítás, jogszabályi hivatkozás közötti ellentmondás feloldása érdekében. Ez azonban nem minősült új keresetnek, ezért az elévülés szempontjából ennek az időpontnak nem volt jelentősége. Mindezek alapján helytálló volt az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy a felperes követelése a 2021. június 18-i felmondáshoz képest az Mt. 286. § (1) bekezdése alapján nem évült el.

[58] Az alperes a megismételt eljárásban számos új hivatkozást adott elő, amelyek nem kapcsolódtak a másodfokú bíróság anyagi pervezetéséhez, illetve az Mt. 229. § (7) bekezdésén alapuló keresetváltoztatáshoz. Ennek ellenére az elsőfokú bíróság érdemben is értékelte az alperes által előadottakat, amely indokokkal az ítéltábla egyetértett.

[59] Az alperes alaptalanul hivatkozott a fellebbezésében arra, hogy a keresetösszecszerúségét is vitatta. Általánosságban a kereset elutasítását kérte, de konkrét érvelést, számítást nem adott elő a 204.400 forintban meghatározott követelés meghatározásával kapcsolatban. A felperes a keresetlevele mellékleteként konkrét számítási metodika alapján vezette le, miért az adott összegben határozta meg a tanulmányi szerződés alapján követelt összeget. Erre a számításra az alperes nem reagált, ezért helytállóan rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy az összecszerúség nem volt vitatott a perben.

[60] Az alperes az ügyben eljáró bíró kizárását a fellebbezésében a Pp. 12. § f) pontja alapján megalapozatlanul kérte. Ezzel kapcsolatos előadást az elsőfokú eljárás során nem tett. Arra hivatkozni, hogy az eljáró bírótól az ügy tárgylagos megítélése – a Pp. 12. § a)-e) pontjaitól eltérő, egyéb okból - nem várható el, legkésőbb a tárgyalás megkezdése után lehet. Ezért ilyen indokra alapított elfogultsági indítvány az ítélet meghozatalát követően, a fellebbezésben nem terjeszthető elő. Az elsőfokú eljárás adatai alapján az elsőfokú bíróság elfogultságára – a fellebbezésben előadott indokok alapján – egyébként sem lehetett következtetni. A fellebbezéssel ellentétben az a tény, hogy a megelőző eljárásban is ugyanaz a bíró volt a tanács elnöke, nem eredményez elfogultságot.

[61] A kifejtettek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét annak helyes indokaira tekintettel a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Záró rendelkezések

[62] Az alperes a fellebbezési eljárásban pervesztes lett, ezért a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles a felperes másodfokú perköltségét megtéríteni.

[63] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 51. § (1) bekezdése alapján a fellebbezési eljárás illetékéről nem kellett ismételtén rendelkezni.

Budapest, 2025. február 20.

dr. Orosz Andrea s.k.
s.k.

dr. Laczó Adrienn Lilla s.k.

dr. Szalai Beatrix

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró